

Catalunya lidera els incompliments legals pel que fa als drets lingüístics dels consumidors a Europa

written by Redacció Unilateral | 23 de juliol de 2016

La [Plataforma per la Llengua constata](#) que prop del 90% dels productes que es venen a Catalunya són il·legals. L'ONG del català denuncia que 6 anys després de l'aprovació del Codi de consum, a la pràctica no s'ha aplicat cap de les novetats dels articles lingüístics. No hi ha cap regió dins la Unió Europea amb tantes empreses que actuïn fora de la llei.

El 20 de juliol del 2010 es va aprovar la Llei 22/2010 del Codi de consum de Catalunya, que, per bé que no arribava a l'equiparació amb la resta de ciutadans europeus, representava una aproximació dels drets lingüístics dels consumidors de Catalunya als de la resta d'Europa, inclosos els de les regions espanyoles de parla castellana. Però l'aplicació real per part de les autoritats competents no s'ha produït. Segons constata la Plataforma per la Llengua, cap de les novetats previstes s'ha implantat i això fa que moltes empreses actuïn impunement en el mercat català. Fins i tot encara hi ha pendents d'aplicar molts aspectes de la Llei de política lingüística sobre consum, 18 anys després d'aprovar-se.

Distribució il·legal de productes sense l'etiquetatge obligatori en català

Catalunya és probablement la regió europea on les empreses poden actuar més impunement sense complir la llei. Això és evident en les instruccions i etiquetatge de productes. L'ONG

del català remarca que prop del 90% dels productes que es comercialitzen a Catalunya -alimentaris i no alimentaris- no compleixen la llei del codi de consum. No hi ha cap altre cas d'una llengua comparable en dimensions i vitalitat amb tan poca presència en les instruccions, manuals d'ús i etiquetatge d'electrodomèstics, cotxes, joguines, mobles, productes farmacèutics, roba, tabac, fertilitzants, plaguicides, explosius, productes tòxics i perillosos, productes pirotècnics, detergents i productes de neteja, cosmètics, salut personal, electrònica, calçat, plantes de viver, medicaments homeopàtics, joies, marroquineria, lents de contacte, cuir, productes industrials en general... Si tots aquests productes no són en català no és perquè no ho digui la llei, sinó perquè la Generalitat de Catalunya en va suspendre l'aplicació. Sí que s'apliquen, en general, les més de 160 normatives espanyoles que obliguen a fer aquestes informacions en castellà.

D'altra banda, encara que ja era una obligació des del 1998 amb la Llei de política lingüística, molts establiments i empreses (incloses les grans empreses de serveis com ara la telefonia o els serveis a la llar) incompleixen de manera sistemàtica l'obligació de fer en català les invitacions a comprar, cartes de restaurants, retolació fixa, factures o altres documents contractuals. Aquestes obligacions o garanties d'ús del català també les tenen la resta de llengües europees de dimensions similars a la nostra. Tanmateix, les empreses sí que compleixen -i mai no neguen que existeixi un dret legal- les obligacions de fer els contractes, les factures, les garanties i altres documents en castellà, tal com estableix i obliga la llei de consum espanyola amb cinc articles lingüístics, més del doble que la catalana.

Sense dret a ser atesos en català

Tot i que el Codi de consum especifica que les persones consumidores tenen dret "a ésser ateses oralment i per escrit

en la llengua oficial que escullin", a la pràctica aquest dret no existeix per al català ni l'aplica l'Administració catalana. En canvi, les empreses sí que l'apliquen a la pràctica per al castellà; a banda que en la majoria d'ocasions es canvia de llengua automàticament quan el client o consumidor s'adreça en castellà, en les poques ocasions en què això no passa, el client té la seguretat que, si ho demana, la persona que l'atén canviarà d'idioma, cosa que no passa per al català. Moltes empreses truquen als clients en castellà o disposen dels serveis en aquesta llengua per defecte i no donen cap altra opció lingüística fins i tot quan els consumidors la demanen. Ni tan sols hi ha la seguretat d'exercir aquest dret en les relacions amb l'Administració catalana d'acord amb el Decret 107/1987 o els reglaments municipals, especialment a la sanitat, la policia local i les empreses concessionàries d'un servei, com s'ha vist recentment.

El Govern català, els ens locals i el Parlament de Catalunya continuen fent concessions il·legals

Les administracions públiques de Catalunya, tot i estar-hi obligades, encara no han aplicat, després de més de 18 anys, l'article 30.1 de la Llei de política lingüística pel qual la Generalitat de Catalunya, els ens locals i totes les empreses concessionàries han de distribuir i consumir productes com a mínim etiquetats en català. En màquines expenedores, bars i restaurants de poliesportius, museus, teatres o estacions de tren, encara es distribueixen, consumeixen i venen refrescos, aigües i productes sense les instruccions i l'etiquetatge en català.

El Govern de la Generalitat tampoc no ha aplicat el punt 1 de la Moció 80/IX del Parlament de Catalunya sobre el garantiment dels drets lingüístics dels consumidors catalans aprovada el

2012 que demanava que complís i fes complir el codi de consum i, especialment, “els articles que assegurin els drets dels consumidors a rebre l’etiquetatge dels productes en català”.

A més de permetre, que aquestes empreses actuïn fora de la llei sense imposar-los sancions, algunes d’elles han rebut facilitats del Govern. Així, empreses com Amazon o Nintendo poden tenir centres logístics importants a Catalunya tot i no fer servir el català; i d’altres, com IKEA, poden etiquetar en més de 35 llengües diferents però sense complir la normativa actual que obliga a fer-ho en català. En les darreres concessions de la Creu de Sant Jordi (2016) es va premiar l’empresària Sol Daurella, presidenta d’Iberian Partners, Coca-cola a Espanya. Aquesta empresa s’ha destacat pels reiterats incompliments de la normativa en defensa de les persones consumidores i pel tractament excepcionalment discriminatori del mercat català per motius de llengua. Coca-cola etiqueta els seus productes en centenars de llengües, la majoria amb menys parlants que el català.

L’Administració espanyola legisla només a favor del castellà i promou l’incompliment de la normativa catalana

Com ja ha denunciat de manera reiterada la Plataforma per la Llengua, el Govern de l’Estat és una excepció en el context europeu amb una llengua com el català. No hi ha cap disposició de l’Estat que afavoreixi el català per damunt del castellà i sí que n’hi ha més de mil que protegeixen, obliguen l’ús o fan discriminació positiva del castellà respecte al català. Segons un estudi de la Plataforma per la Llengua, 340 d’aquestes disposicions afectaven les empreses i les persones consumidores el 2014. PP i PSOE van aprovar aquell any la darrera modificació de la Llei del 2007 de Defensa dels

consumidors i usuaris, molt més impositiva del castellà en diversos àmbits i sense cap esment als drets dels consumidors de parla catalana.

Per tot plegat, la Plataforma per la Llengua es dol profundament de les polítiques actuals, tant de les administracions catalanes com de l'espanyola. Entén que per part de les administracions catalanes hi ha d'haver altres raons per actuar tan explícitament en contra del català, com per exemple la manca de col·laboració i la posició bel·ligerant de l'administració estatal. L'entitat confia que amb la constitució d'un nou estat les polítiques del Govern català canviaran i que s'actuarà amb responsabilitat. Tanmateix l'ONG del català constata la necessitat urgent d'aquesta declaració d'independència o d'un canvi de polítiques. Cada dia que passa el greuge i la vulneració dels principis democràtics i dels drets de les persones consumidores es fa més gran i s'alimenten les inèrcies de la manca de credibilitat de les pròpies lleis i la instauració i normalització de la impunitat i de models lingüístics clarament discriminatoris.